

Treure a la rifa

En una locució normal una mica ràpida, *treure a la rifa* sona igual que *treure la rifa*, car el so de la preposició *a* es confon amb el de la vocal final del verb *treure*. Això fa que no siguin pocs els qui senten aquesta frase com si la preposició en realitat no hi figurés i, per consegüent, diuen, per exemple *Hem tret la rifa* o *Es pensen que trauran la rifa*, i que, posats a escriure, sense dubte escriurien *Van treure la rifa* —en lloc, és clar, de *Han tret a la rifa*, *Es pensen que trauran a la rifa* i *Van treure a la rifa*, respectivament que són les frases correctes.

Al Diccionari Fabra, a l'article "rifa", no hi ha cap exemple amb el verb *treure*, però n'hi ha un amb el verb *posar*, que demana també, en aquest cas, la preposició *a*: *posar a la rifa*. En canvi, la qüestió que comentem és ben aclarida a l'article "treure", en què podem llegir els exemples *Treure (un premi) a la rifa* i *A la rifa, com vols treure si no hi posas mai?* El primer d'aquests dos exemples explica com en la frase *treure a la rifa* el verb *treure* s'usa com un verb intransitiu, és a dir, sense l'expressió del seu complement directe, que és precisament allò que, la pronunciació ajudant-hi, ha fet que fos indègudament considerat com a tal —com a complement directe— el complement preposicional o circumstancial *a la rifa*: l'autèntic complement directe, *un premi*, hi figura sobreentès, amb què *treure un premi* es redueix a *treure* (talment com s'hi redueix també *treure el menjar*), i es pot dir, aleshores, que és usat absolutament. Notem que quan l'expressió del premi es fa, no d'una manera genèrica sinó en termes concrets o específics (el seu

import en diners, un objecte, etc.), la seva designació nominal recupera clarament la seva funció de complement directe i *a la rifa* apareix inequívocament com un complement circumstancial (introduït per la preposició *a*): *Va treure mil pessetes a la rifa*. D'altra banda, no es diu pas mai, parlant de la rifa, "La va treure", que seria el resultat de pronominalitzar (amb el pronom *la*) *la rifa* en "Va treure la rifa". Cal dir, però, i el segon exemple de Fabra ho confirma, que *a la rifa* tampoc no es pronominalitza en *hi*, tal com caldria esperar.

Avui es diu més *a la loteria que a la rifa* (tendència que cal no afavorir), però tot el que hem dit val també per a *treure (un premi) a la loteria* i *treure la loteria* (sense preposició), que és la frase incorrecta que cal evitar.

Albert Jané